

ad 2)

Spørgsmålet om, hvorvidt afgørelsen skal træffes ved kendelse i stedet for ved dom, og at appel skal ske ved kære i stedet for anke, står navnlig i forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt der som hovedregel skal være skriftlig behandling i appelinstansen. Der kan derfor henvises til det under punkt 1 anførte.

ad 3)

Landsretten mener, at en officialvirksomhed fra rettens side vil føre til, at den frihedsberøvede mister tilliden til rettens upartiskhed, og at rettens opgave derfor kun bør være af supplerende karakter. Justitsministeriet skal hertil bemærke, at man i faderskabssager, hvor retten har den samme pligt til at sørge for, at sagen bliver forsvarligt oplyst, ikke har erfaring for, at parterne har mistet tilliden til rettens upartiskhed. Professor Erwin Munch-Petersen har i en om forslaget til justitsministeriets afgiven erklæring udtalt, at han fuldtud kan tiltræde grundprincipperne i lovforslaget, herunder at det pålægges dommeren at drage omsorg for sagens oplysning.

Selvom den praktiske fremgangsmåde vel vil være, at de mødende sagførere, eventuelt efter rettens anmodning, oplyser sagen, må det efter justitsministeriets formening foreskrives, at retten har ansvaret for sagens oplysning. Navnlig er det af vigtighed, at retten selv kan indhente sagkyndige erklæringer.

ad 4)

Landsretten har udeladt bestemmelsen i lovforslagets § 474, stk. 2, om, at retten kun, når der er særlig anledning hertil, bør pålægge en part helt eller delvis at udrede sagsomkostninger. Denne bestemmelse i lovforslaget er begrundet med, at selvom den frihedsberøvede „taber“ sagen, bør han som hovedregel ikke dømmes til at betale modpartens omkostninger, således som en part, uanset om han har fri proces, normalt må gøre efter de almindelige regler, jfr. retsplejelovens § 330, sidste stykke, og § 312. Om dette spørgsmål kan henvises til det under forslagets 1. behandling i folketinget anførte, jfr. folketingstidende, sp. 2587.

ad 5)

Landsretten foreslår i § 468, stk. 2, optaget en ny bestemmelse om, at reglerne

om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse finder tilsvarende anvendelse ved prøvelse af lovligheden af fjernelser af børn fra hjemmet. Landsretten begrundet reglen med, at børneværnsforanstaltninger efter landsrettens mening næppe kan anses for frihedsberøvelse i grundlovens forstand. Landsretten anser det derfor for hensigtsmæssigt, om lovgivningsmagten ikke nu giver bindende udtryk for den opfattelse, at disse sager henhører under grundlovens § 71, stk. 6. Under rigsdagsdebatten af grundloven blev det klart tilkendegivet, at man mente, at disse sager falder ind under grundlovsbestemmelsen, se f. eks. folketingets forhandlinger 1952—53, sp. 2018 og 2222—23, og den samme opfattelse har socialministeriet, jfr. det af dette fremsatte lovforslag. Endvidere har professor Erwin Munch-Petersen i „Juristen“ 1953, side 97, udtalt, at han finder det ganske utvivlsomt, at de omhandlede sager omfattes af grundlovens § 71, stk. 6.

Justitsministeriet må herefter fastholde sit forslag.

I § 469, stk. 1, har landsretten udeladt ordene: „eller den, der handler på hans vegne“, uanset at disse ord er anvendt i grundlovens § 71, stk. 6.

Landsretten foreslår endvidere, at forslagets § 469 ændres således, at vedkommende myndighed, første gang den frihedsberøvede begærer sagen prøvet af retten, senest næste søgning skal sende begæringen til underretten og derefter uden uforment ophold og inden 5 søgningedage fremsende sagens akter med fornødne oplysninger til retten. Forslaget må formentlig være begrundet med, at retten herefter skulle have bedre kontrol med sagen end efter det oprindelige forslag; hvorefter forelæggelse for retten skal ske inden 5 søgningedage. Værdien af en regel som af landsretten foreslået må imidlertid anses for ringe. Udviser vedkommende myndighed forsømmelighed med hensyn til at overholde 5 dages fristen i lovforslaget, vil det samme formentlig også være tilfældet med hensyn til 1-dags fristen i landsrettensudkast. At retten straks får „begæringen“, giver heller ikke nogen mulighed for hurtigere indgriben fra domstolens side, idet retten må afvente anstaltens nærmere redagelse, forinden den kan foretage noget for at prøve lovligheden af frihedsberøvelsen.